

Пригоди великих комбінаторів

Твір Іллі Ільфа та Євгена Петрова «Дванадцять стільців», напевне, є одним із найпопулярніших романів ХХ століття. Його безліч разів екранізували, проте досі режисери не наважувалися інсценізувати. виправити ситуацію вирішив Дмитро Чирипюк, який написав за мотивами відомого твору п'єсу «Великі комбінатори» і поставив її на сцені Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка.

Можна було б суворо дотримуватися змісту, але режисер і актори вирішили пофантазувати. І в новій постановці можна побачити багато такого, чого ви не знайдете в Ільфа та Петрова. Приміром, на пані Грицацусвій одружується не Бендер, а Вороб'янінов. Як пам'ятаємо з роману, Остапу Бендеру одного разу довелося стати художником, а вже в цій п'єсі спробував стати великим артистом Іпполит Матвійович. Що з цього вийшло — можна дізнатися, завітавши на виставу. Досить цікавими є й нічні сцени в музеї, яких у романі не знайти.

Несподіваною є кінцівка, проте не будемо її переповідати, адже має залишитися якась інтрига.

Утім, у новій постановці максимально збережено мову персонажів. Тут також можна почути відомі з роману фрази: «Може тобі ще й ключі від квартири, де гроші лежать?» чи «Почім опіум для народу?» Досить смішно у перекладі

українською звучить і «словник» Елочки. У виставі «Великі комбінатори» значно менше дійових осіб, ніж у романі. І це зрозуміло. Але головними «персонажами» залишаються оті самі дванадцять стільців, за якими йде полювання. Вдалий вибір акторів — це вже половина успіху постановки. Саме це режисерові вдалося чи не найкраще. Важко уявити, хто б іще так неперевершено з франківців зіграв роль Кіси Вороб'янінова, як народний артист України Лесь Задніпровський. Актор широкого творчого діапазону, який майстерно виконує ролі як шляхетних героїв, так і комічних персонажів, ще й зовні чимось нагадує Іпполіта з екранізації. Разом зі своїм сином — заслуженим артистом України Назаром Задніпровським у ролі Остапа Бендера вони створили неповторний дует. В іншому складі Бендера грає народний артист України Анатолій Гнатюк. Творці вистави не прагнули осучаснити відомий роман, а тому

максимально намагалися відтворити атмосферу 20–30-х років минулого століття. Цьому сприяло й оформлення сцени, й одяг персонажів. Водночас, це твір на всі часи, адже змальовані в ньому події могли відбуватися як сто років тому, так і сьогодні, а можливо й у наступному столітті.

Яка ж головна ідея того, що можна побачити на сцені? Напевне, те, як важливо мати у житті мету, тому що у Вороб'янінова і Бендера опустилися руки не стільки від того, що коштовності їм стали недоступними, а від того, що тепер у них немає мети. Вистава «Великі комбінатори» проходить при повних аншлагах. Глядачі активно реагують на кожне дотепне слово героїв, а потім проводжають їх бурхливими оплесками. Теплий прийом нової роботи театру глядацькою аудиторією свідчить про те, що саме такі спектаклі зараз потрібні.

Едуард ОВЧАРЕНКО